

GÜNDEM | Türkiye Ekonomisi

2024 yılı Türkiye ekonomisi

Koç Üniversitesi ve TÜSİAD ortaklığı ile oluşturulan Ekonomik Araştırma Forumu (EAF) tarafından her yıl düzenlenen "Türkiye Ekonomisi" konferansında 2024 yılında Türkiye ekonomisine ilişkin genel değerlendirmeler ve öngörüler, alanında uzman ekonomistler tarafından değerlendirildi.

Türkiye ekonomisinin mevcut ve gelecek dönemine ilişkin oldukça önemli değerlendirmelerin yapıldığı toplantıda, TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan da ekonomik istikrarın iş dünyası için taşıdığı önemden bahseden bir konuşma yaptı. Ekonomide bugüne kadar biriktirilen riskler sonucunda doğan maliyetin giderilmesi için rasyonel politika çerçevesinin bütün disipliniyle sürdürülmesi gerektiğinin altını çizen Turan, "Farkındayız ki enflasyon ile mücadelede para politikasının, sosyal politikalar ve maliye politikasıyla desteklenmesi gerekiyor. Normale dönmek için çaba sarfettiğimiz bu süreç, sadece enflasyonun düşürülmesi açısından değil süreçte doğacak maliyetin toplum üzerindeki olumsuz etkilerinin dengeli şekilde yönetilmesi açısından da son derece önemli. Ekonomik istikrar ve öngörülebilirlik için atılan doğru adımların kararlılıkla ve istişare içinde devam ettirilmesi büyük önem taşıyor. Para politikası bacağındaki enflasyon ile mücadelede önemli adımlar atıldı, atılıyor. İş dünyası olarak son dönemde atılan bu adımların, her ne kadar zorlu bir döneme işaret etse de gerekli olduğuna inanıyoruz. Ekonomiyi biraz daha soğutmamız gerekiyor. Döviz rezervi biriktirme stratejimiz de devam etmeli. Bu kazanımların

etkilerini risk primi gibi göstergelerde takip ediyoruz. 2024 yılında enflasyonun, Merkez Bankamızın da işaret ettiği üzere, yılın ikinci yarısından itibaren düşüşe geçmesini bekliyoruz. Para politikasındaki sıkı duruşun etkin şekilde devam etmesi gerektiğini düşünüyoruz." dedi.

Kısa vadede enflasyon, uzun vadede verimlilik artışı önemli

Alanında uzman ekonomistler, son dönemde iktisadi politikalarda yaşanan "U" dönüşünün

memnuniyet verici olduğunun, ancak enflasyonla mücadelede hâlen iç talep tarafında yeterince soğuma olamadığının altını çizdi. Ekonomide gelinen noktada sadece para politikası ile enflasyonu çözmek olası görünmüyor. Daha kapsamlı bir iktisadi politika ihtiyacına işaret edilirken 2024 yılının başından itibaren görülen fiyat artışları, beklenenden çok daha şiddetli seyrediyor. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), mevcut politikası ile 2024 sonu enflasyon beklentisini yüz-

Yıl sonu enflasyon tahminleri yüzde 50 civarında seyrediyor.

GÜNDEM

Türkiye Ekonomisi

İş dünyası olarak son dönemde atılan bu adımların, her ne kadar zorlu bir döneme işaret etse de gerekli olduğuna inanıyoruz.

de 36 olarak açıklasa da bu orana düşmenin mümkün görünmediği dikkat çekiyor. Seçim sonrasında sıkılaştıran bir politika duruşu görülmesi durumunda ise senaryolar yeniden gözden geçirilecek. Kısa vadede enflasyon, uzun vadede ekonomide verimlilik artışı çözülmesi gereken öncelikli problemler arasında yer alıyor.

Yeni politikaların olumlu etkileri görülüyor

Mayıs'tan bu yana ekonomi politikalarındaki yaşanan dönüşüm, ödemeler dengesi krizi yaşama riskini oldukça azalttı. Uluslararası rezervlerdeki artış, KKM'deki çözülme, para politikasının normalleşmesi ve ithalatın dengeleme eğilimine girmesi programın olumlu sonuçları arasında. Fakat para politikasında sıkılaştırmanın geç başlaması ve talebin yeterince kısılmaması nedeniyle enflasyonla mücadele konusunda henüz arzu edilen sonuçlar alınmıyor. Beklentilerin ve fiyat-lama davranışlarının düzelmesi için seçimden sonra kapsamı genişletilmiş, daha koordineli bir programa geçilmesi bekleniyor. Enflasyonla mücadelenin, kısa

vadede bir maliyeti olacağı, bu maliyetin asgaride tutulabilmesi için mevcut politikaların kurumsal iyileştirme ve mali konsolidasyon ile birleştirilmesi gerektiği düşünülüyor. Geçmiş dönemden biriken dengesizliklerin giderilmesi zaman alacakken süreçte dair önemli bir risk de gereken sabrın gösterilmeyerek dengelenme sürecinin yarıda bırakılması ve tekrar talep çekişli büyüme eğilimine dönülmesi. Enflasyonun, iki yıl içinde Merkez Bankasının öngördüğü rakamlara ineceği, yoksa 1990'ları hatırlatırcasına yüzde 30-50 bandında bir katılık mı göstereceği henüz netlik kazanmış değil. Enflasyonun yüksek ve kendi kendini besleyen bir hâl aldığı durumlarda dezenflasyonun başarılı olması için yapısal değişikliklere ihtiyaç duyuluyor. Bu rejim değişikliğinde bütünlüklü, kapsamlı, tutarlı bir istikrar programı, siyasi kararlılık önem taşıyor. Uygulanan ekonomi politikaları kapsamlı bulunmuyor. Merkez Bankası tarafından oldukça olumlu gelişmeler olsa da para politikasının hâlen doğru veya olması gereken yerde olmadığı düşünülüyor.

Mevsimsellikten arındırılmış aylık enflasyon rakamı önemli

Son enflasyon raporu değerlendirilmesinde TCMB'nin sözlü yönlendirmesinde iyileşme dikkat çekiyor. Mevsimsellikten arındırılmış aylık enflasyon rakamı ise 2024'te takip edilmesi gereken önemli makroekonomik göstergelerden biri. Bu rakamın yılın ilk yarısında ortalama yüzde 3 üzerinde seyretmesi durumunda TCMB'nin yaptığı yönlendirme ile tutarlı olarak faiz artışlarına gitmekten çekinmemesi gerektiğine işaret ediliyor. Uzmanlar, Türkiye'de enflasyonun hiçbir zaman sadece para politikası ile sınırlı bir problem olmadığını vurgularken enflasyonla mücadele için ertelenen yapısal reformların hızlanması, verimlilik artışları ve büyüme odaklı politikalarla uzaklaşılması gerektiğinin altını çiziyor. Yıl sonu enflasyon tahminleri ise yüzde 50 civarında seyrediyor. Öte yandan Türkiye'de büyüme ve enflasyon arasında bir tercih yapılması gerektiğinde o tercihin hep büyüme yönünde kullanılması nedeni ile yüzde 1,5 civarındaki 2024 büyümesi, gerçekçi bulunmuyor.

“TÜRKİYE EKONOMİSİNİN DAHA DERİN POLİTİKALARA İHTİYACI VAR”

Gizem Öztok Altınbaş
TUSİAD Başekonomisti

“Global temada geçerliliği kalmayan yöntemler, geç bir şekilde uygulanmaya başlandı ve bunların neden olduğu kayıplar yaşadık, enflasyonda da kontrolü kaybettik.”

Türkiye ekonomisi, çok zorlu bir süreçten geçti ve hâlâ geçmeye devam ediyor. 2015 yılından sonra başlayan bir ivme kaybı ve enflasyonda kontrol kaybı mevcut. Aslında 2020'den sonra artmış gibi gözükse de bu süreç, 2013-14 yıllarına dayanıyor. Bu dönemde politika uygulamasında çok fazla yeni yöntemler denendi. Global temada geçerliliği kalmayan yöntemler, geç bir şekilde uygulanmaya başlandı ve bunların neden olduğu kayıplar yaşadık, enflasyonda da kontrolü kaybettik. Bazı dönemlerde çok güzel fırsatlar elde ettik ancak bunları değerlendiremedik. Şu anda son bir “U” dönüşüyle karşı karşıyayız, 2023 Mayıs sonrasında yeniden geleneksel politikalara dönmüş durumdayız. Var olan politika yapıcılığı hâlâ yeterli değil ama şu anki gidişatta doğru adımlar atılıyor. Atılan adımları topyekün değerlendirdiğimizde eksikler olduğunu görüyoruz. Türkiye'nin kredi risk primi (CDS), 900'lerden 700'lere indi. Şimdi ise 300'lerin altına düştü. Yani bir normalleşme sürecindeyiz. Gelmiş olduğumuz noktada Merkez Bankası tahminine göre enflasyon, tavanda yüzde 73'e gidiyor. Mayıs sonrasında bir düşüş söz konusu olacak diye düşünüyoruz ancak bu, Merkez Bankasının hesapladığı kadar olmayacaktır. Çünkü iç talep hâlâ çok şiddetli. Sahadan takip ettiğimiz kadarıyla Ocak ayında, Aralık'tan daha yüksek bir talep mevcuttu. Servis enflasyonunda yaşadığımız hareketlilik, maalesef iç talebin en azından Merkez Bankasının hesapladığından daha güçlü olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla sadece Merkez Bankası politikalarının kâfi geleceğini düşünmüyorum. Maliye politikasının çok daha fazla destek vermesi, adımların zamanında

atılması gerekiyor. Hızla daha güçlü bir faiz artırımını gerçekleştirsek işler biraz daha kolay olurdu. Türkiye'de para politikasını kademeli hâle getirdiğinizde risk alıyorsunuz. Yönümüz doğru ama eksikler mevcut. Sadece para politikası faizini kullanarak aşabileceğimiz bir enflasyon kontrolü sürecinde olduğumuzu düşünmüyorum. Daha derin politikalara ihtiyaç var.

“Dış talebin ihracatımızı destekleyici olacağını düşünmüyoruz”

Reel kesimde ise ihracatımızda çeşitli sorunlar var. Kısa vadede AB'deki dış talebin, ihracatımızı destekleyici olacağını düşünmüyoruz. Burada esas konu TL'nin seviyesi değil. Geçmişte ihracat artarken TL değer kazanıyordu ancak o dönem Türkiye'de verimlilik artışı vardı. Son 10 yılda Türkiye'de verimlilik artışı yok. Verimlilik artışı olmadan ihracatta alan kazanmamız mümkün değil. Dolayısıyla ihracat tarafında bir çıkış bulamazsak maalesef böyle zayıf kalmaya devam edebilir. Ekonomide büyüme, düşündüğümüz kadar ciddi yavaşlamıyor. Hane halkı tüketimi son derece güçlü ama sanayi tarafına baktığımızda bir buçuk yıldır yerinde saydığını görüyoruz. Arzla talep ayrışıyor ve hâlâ aşırı talebin enflasyonist olduğu bir süreçten geçiyoruz. Döviz likiditesi tarafında bu yıl, daha önceki dönemlerde gördüğümüz baskıyı beklemiyoruz. Global ekonominin özellikle yılın ikinci yansında Türkiye'ye girecek olan sermaye akımlarına yardımcı olacağını öngörüyorum. Seçim sonrası dönemde TL tarafında Merkez Bankasının birtakım değişikliklerini göreceğiz. Türkiye'nin büyümesinde dış talep katkısının çok yüksek seviyede olup olmayacağı bir soru işareti.

GÜNDEM

Türkiye Ekonomisi

“YÜZDE 36’LIK ENFLASYON TAHMİNİNE ULAŞMAK ZOR”

Prof. Dr.
Selva Demiralp
Koç Üniversitesi
Öğretim Üyesi

“Ortodoks politikalara geçiş yaparak bir krizin de eşliğinden döndüğümüzü düşünüyorum. Yine de eksiklikler mevcut. Örneğin döviz kuruna örtülü bir müdahale var.”

Son enflasyon raporu sunumu, Merkez Bankasının iletişim açısından en başarılı sunumlarından. Çünkü eskiden genel olarak Merkez Bankası, enflasyon görünümünde bir iyileşme olana kadar sıkı duruşun devam edeceğini söylerdi ama o iyileşmenin ne kadar olacağını, sıkı duruşun ne kadar devam edeceğini bilemezdik. Genellikle o iyileşme olmadan faiz indirimlerine başladığı için de bir türlü hedefi tutturamadık. Şu anda hedeften oldukça uzak olmakla beraber uzun zamandır ilk defa bu kadar net bir sözlü yönlendirme görüyoruz. Merkez Bankası, aylık mevsimsellikten arındırılmış enflasyon rakamının Ocak-Haziran döneminde ortalama yüzde 3’ün üzerinde olması durumunda sene sonu hedefinin tutturulamayacağı sinyalini verdi. Buradan çıkarılacak sonuç, sıkılaştırma beklentisi oldu. Ayrıca “acı reçete” vurgusu yapılması, Merkez Bankasının kemer sıkma politikası uyguladığını, bunun da ekonomi üzerine yavaşlatıcı bir etki yapacağını belirtmesi önemli. Üstü kapalı bir şekilde top, hükümete atılmış oldu. Acı reçetenin yan etkisi olarak ekonomide yavaşlama bekleniyor. Maliye politikası, bu yan etkileri bertaraf edecek sonuçlar geliştirmezse tüm yük, 2001 yılı sonrasında da gördüğümüz gibi düşük gelirli kesiminin üstüne binmiş olacak. Merkez Bankası, faizlerin uzun bir süre yüksek olacağını söyledi. Fakat 5 puan artış da yapılırsa ya da makro ihtiyati tedbirlerle kopmuş linkler tekrar işler hâle de getirilse yüzde 36’lık yıl sonu tahminine ulaşımamayacağımız net değil. Tahminim, yıl sonu enflasyonunun yüzde 50’ye yakın olacağı yönünde. Ortodoks politikalara geçiş yaparak bir krizin de eşliğinden döndüğümüzü düşü-

nüyorum. Yine de eksiklikler mevcut. Örneğin döviz kuruna örtülü bir müdahale var. Sistemdeki tikanlıkları ortadan kaldırmak için hemen adım atmak gerekir. Seçim takvimi bekleniyorsa bağımsız bir merkez bankasının seçim takvimine göre hareket etmesi de doğru olmaz.

“Türkiye’de enflasyon, buzdağının görünen kısmı”

Türkiye’de enflasyon hiçbir zaman sadece Merkez Bankası politikalarından kaynaklanmadı. Aslında enflasyon, buz dağının görünen kısmı. Maliye politikasından umulan desteğin gelmemesi, yapısal reformlarla ilgili kısa vadede canımızı acıtacak. Sıkı para politikasına geçildi ama henüz genel bir kredibilite, kapsamlı bir paket açıklanmadı. Cumhurbaşkanımız, “Sıkı para politikasının da desteğiyle enflasyon yeniden tek haneye düşecek, cari işlemler dengesi iyileşecek.” demişti ama hemen sonrasında ekonomik büyümeden kesinlikle taviz verilmeyeceğini söylemişti. Bu nedenle Merkez Bankasının söylemlerine piyasalar ikna olmuyor. Türkiye ekonomisinde ciddi bir talep daralması ya da resesyon öngörmüyoruz. Reel faizin 2001 dönemine kıyasla gidecek epeyce yolu olduğunu görüyoruz. Enflasyonu düşürebilmek maalesef kolay değil. Merkez Bankası sıkı duruşunu korur, ilave sıkılaştırma yaparsa yüzde 50 enflasyon beklentimizi aşağı çekebiliriz. Yüzde 36 enflasyona ulaşmak için yeterli bir yavaşlamaya sahip değiliz. Enflasyonla gelen büyümenin bize bir faydası olmadığını gördük. Enflasyon ve büyüme sarmalında Türkiye, hep büyümeyi tercih etti. Bugün sadece enflasyonun getirdiği belirsizliği değil, mevcut politikaların sürdürülebilirliğini de sorguluyoruz.

“30-50 ARASINDA TIKANMIŞ BİR ENFLASYONA BAKIYORUZ”

Murat Üçer
Turkey Data Monitor
Kuruca Ortağı
Ekonomist

“Merkez Bankası tarafında olumlu gelişmeler oldu fakat şu anki stratejinin bizi tek haneli enflasyona ulaştıracağını düşünmüyorum.”

Türkiye ekonomisi önemli bir noktaya geldi, özellikle geçen Mayıs sonrasında CDS notları ve faizin yükseltilmesi gibi birçok olumlu gelişme yaşandı. Bu gelişmelerin bazıları sonuç, bazıları ise politika kaynaklıydı. Şimdi temel sorumuz, uygulanan stratejinin ne olduğu ve bunun ne kadar sürdürülebilir olduğu. Belki seçim sonrasında daha kapsamlı bir program uygulanır ancak ben şu an Merkez Bankasının belirttiği bir strateji olduğunu düşünmüyorum. Faiz tarafında hâlâ bir kısıt söz konusu. Türkiye'nin mevcut enflasyon dinamikleriyle 45, düşük bir faiz oranı. Halkın enflasyonu üzerinden ciddi bir reel faiz uygulanması gerekiyor. Merkez Bankası, büyümeyi yavaşlatacağını belirtiyor ancak ben bunu “acı reçete” olarak yorumlamıyorum. Zaten yüzde 3,5-4 olan ekonomik büyümenin yüzde 2'ye inmesi, dezenflasyon yaratacak bir yavaşlama değildir. Talebin değiştirileceğine ve dengelenmeye vurgu yapılıyor. Şeffaflık ve iletişim, dezenflasyonda en temel konulardandır. Reel döviz kuru üzerinden de bir dezenflasyon deniyor. Elbette bunun da bazı içsel riskleri var. Türkiye'nin şu andaki dış denge durumu, böyle bir programı riskli kılıyor. Sermaye girişleri sanıldığı kadar kuvvetli olmasa da rezervlerimiz iyileşmiş görünüyor. Yani büyümeyi biraz yavaşlatacağımız, reel döviz kuru öne çıkaracağımız, bu sırada dış dengeyi yöneteceğimiz söyleniyor. Bunun riskli ve sürdürülebilirliğinin zor olduğunu düşünüyorum. Özellikle reel döviz kuru üzerinden yapılan deneylerin bir çıkış politikası olması lazım. Yani reel kuru değerlendirdiğinizde ve dezenflasyonla bir kazanım elde ettiğinizde çıkış zor olabilir. 2000 yılı programında bu stratejinin

çalışmadığını gördük. Siyasi müdahale riski de her zaman var, yani bugün verilen sözler yarın tutulmayabilir. 1990'ları referans alan bir iktisatçı olarak 70'ler ve 80'ler gibi enflasyon rakamlarının söz konusu olamayacağını düşünüyorum. 30-50 arasında tıkanmış bir enflasyona bakıyoruz. Şu andaki parametrelerle enflasyonun tek haneye inmesi bu sene için bana biraz zor geliyor. Uygulanan strateji, bu rakamlar için katıyen yeterli değil. Enflasyon, bu düzeylere geldikten sonra kendi kendini besler ve kendi dinamiğini oluşturur. Farklı bir enflasyon ortamına geçmek için beklenti yönetimi ile ilgili bir rejim değişimi algısı olması gerekiyor.

“2024'ün en önemli noktası, 2025 ile ilgili vereceği ipuçları”

Türkiye ekonomisinde özellikle son dört, beş yılda kur krizlerini, ödemeler dengesini, bankacılık hücumunu konuştuk. En azından artık kısa vadede böyle bir Türkiye'den bahsetmiyoruz. Merkez Bankası tarafında olumlu gelişmeler oldu fakat şu anki stratejinin bizi tek haneli enflasyona ulaştıracağını düşünmüyorum. Seçim sonrasında nasıl bir siyasi tablo ortaya çıkacağı önemli. Dünyada uygulanan kapsamlı istikrar programları gibi bir strateji geliştirilmeli. Yılın ikinci yarısında aylık mevsimsellikten arındırılmış enflasyonun hızından yüzde 3'lerde mi yoksa yüzde 1,5'lerde mi olduğunu iyi takip etmeliyiz. Ancak bu politikalarla söz konusu oranlara ulaşılmasının zor olacağını düşünüyorum. 2024 yılının en önemli noktası, 2025 ile ilgili vereceği ipuçları. Büyümenin yüzde 2-3 bandında seyredeceğini, cari dengeyi finanse edilebileceğini öngörüyoruz. Yılın ikinci yarısı, 2025 ve sonraki yıllar için büyük resmi ortaya koyacak.

GÜNDEM | Türkiye Ekonomisi

“ANCAK İKİ, ÜÇ YILDA TAM NORMALLEŞME OLACAK”

Prof. Dr. Hakan Kara
Bilkent Üniversitesi
Öğretim Üyesi

“Gelecek dönemde yapılması gerekenler finansal sıkılaştırmayı artırmak, para ve maliye politikası koordinasyonunu güçlendirmektir.”

Türkiye ekonomisinde konvansiyonel politikalara döndük. Para politikası sıkılaştırılıyor ama genel amaç bütün finansal koşulları sıkılaştırmak değil. Son dönemde Merkez Bankası faizleri artırdığı hâlde mevduat ve kredi faizleri bunu takip etmedi. Merkez Bankasının faizleri ve finansal koşulları hepimizi ikna edecek seviyede sıkılaştırmasıyla kötü gidişatın düzeleceğini ve KKM ile ilgili regülasyonlara gerek kalmayacağını, swaplardan çıkılabileceğini ve böylece genel anlamda aktarım mekanizmasının rahatlayacağını düşünüyorum. Merkez Bankası, faizleri yeterince artırdığı, mevduat faizlerinin ve ticari kredi faizlerinin de bununla uyumlu düzeye getireceği mesajını veriyor. Aslında bu, bir nevi seçime kadar vakit kazanma stratejisi olabilir. Bazı kaygılarımız sona erdi, fakat büyük resme bakarsak hâlâ düzeltmemiz gereken önemli bir şey var. Son beş yılda kamunun döviz pozisyonu ciddi anlamda bozuldu. Özel sektörün riskini kamuya yükledik, Merkez Bankası rezervlerini negatife geçirdik, KKM'yi devreye soktuk. Kamunun döviz pozisyonu, KKM dâhil neredeyse 320 milyar dolar negatife geçmişti. Son dönemde bunun iyileştiğini görüyoruz. Bu hızla gidersek ancak iki, üç yılda tam normalleşme olacak. 2018 yılında gelişmekte olan ülkelerin CDS puanlarına yakın seviyedeydik. Seçimden sonra tekrar bu seviyeye yaklaştık ancak hâlâ arada belirgin bir fark var. Bundan sonrası için daha kapsamlı ve derin politikalar gerekiyor. Bu seviyeleri koruyabilirsek gelecek bir yıl içinde iki not artırım alabileceğimizi öngörüyoruz. Üç büyük kredi kurumunun Türkiye notuna baktığımızda, 2001 krizindeki düzeylere eşit olduğunu görüyoruz

ve bunu hak etmediğimizi düşünüyoruz. Yatırım yapılabilir seviyeye geçmek için farklı tedbirler almak gerekiyor. Reel dengelenme yeterli değil ama ithalatla ihracat arasındaki makas kapanıyor. Merkez Bankası, çok kontrollü bir kur rejimi uyguluyor. Böyle bir rejimde spekülasyon atak yaşama olasılığı daha düşük. Gelişmekte olan ülkeler arasında en yüksek ve en oynak enflasyona sahip olup oynaklığı en düşük döviz kuruna sahip olmak normal değil. Gelecek dönemde yapılması gerekenler finansal sıkılaştırmayı artırmak, para ve maliye politikası koordinasyonunu güçlendirmektir.

“Yıl sonunda enflasyonun yüzde 44'lere inmesi mümkün görünüyor”

2024 yılında Merkez Bankasının gerekli sıkılaştırmayı yapacağını düşündüğümüzde yılın ikinci yarısında büyümenin yavaşlayacağını öngörüyorum. Gelecek dönemde cari açık, hızlı bir şekilde iyileşmeye devam edecek gibi görünüyor. Enflasyon tarafında 15 yıldır bir bozulma var. Bu süreci kırmak için su götürmez bir sıklığa ihtiyaç var. Daha iddialı ama gerçekçi tahminler yapmalıyız. Ekonomiyi biraz dengelendi diyerek faizlerin indirilmesi ve tekrar kısa vadeli büyüme yanlısı politikalara geçilmesini beklemiyorum. Baz senaryoda yıl sonunda enflasyonun yüzde 44'lere inmesi mümkün görünüyor. Risk senaryosunda ise yüzde 54 civarında seyredebilir. 2025 yılı için yüzde 14'lerin çok zor olduğunu düşünüyorum. Seçim sonrasında maliye politikasının desteği artacaktır. Önce kamunun tasarruf ettiğini, vergi sistemini tabana yaydığını görebilsek daha umutlu olabiliriz. Uzun vadede enflasyon konusunda resmî tahminler kadar umutlu değilim.